

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	ปี 2560		ปี 2559		ปี 2558		เปลี่ยนแปลง			
							60/59		59/58	
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน										
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	36	2%	60	4%	58	4%	(24)	-40%	2	3%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	283	19%	246	17%	305	22%	37	15%	(59)	-19%
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	92	6%	154	10%	73	5%	(62)	-40%	81	111%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	411	28%	460	31%	436	32%	(49)	-11%	24	6%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน										
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้	151	10%	152	10%	132	10%	(1)	-1%	20	15%
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	33	2%	31	2%	29	2%	2	6%	2	7%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	87	6%	143	10%	124	9%	(56)	-39%	19	15%
อุปกรณ์โครงสร้างพื้นฐานและยานพาหนะ	649	44%	610	41%	582	43%	39	6%	28	5%
ค่าความนิยม	45	3%	45	3%	45	3%	-	0%	-	0%
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	53						53	n/a	-	n/a
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	54	4%	34	2%	18	1%	20	59%	16	89%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,072	72%	1,015	69%	930	68%	57	6%	85	9%
รวมสินทรัพย์	1,483	100%	1,475	100%	1,366	100%	8	1%	109	8%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น										
หนี้สิน										
หนี้สินหมุนเวียน										
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	277	19%	267	18%	190	14%	10	4%	77	41%
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	222	15%	308	21%	251	18%	(86)	-28%	57	23%
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเข้าการเงิน										
ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	34	2%	35	2%	13	1%	(1)	-3%	22	169%
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนด										
จ่ายชำระภายใน 1 ปี	54	4%	60	4%	35	3%	(6)	-10%	25	71%
เงินกู้ยืมระยะสั้นจาก										
บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	13	1%	-	0%	15	1%	13	n/a	(15)	n/a
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2	0%	12	1%	5	0%	(10)	-83%	7	140%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	602	41%	682	46%	509	37%	(80)	-12%	173	34%
หนี้สินไม่หมุนเวียน										
หนี้สินตามสัญญาเข้าการเงิน - สุทธิ	28	2%	27	2%	17	1%	1	4%	10	59%
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	45	3%	80	5%	142	10%	(35)	-44%	(62)	-44%
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	6	0%	5	0%	10	1%	1	20%	(5)	-50%
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	79	5%	112	8%	169	12%	(33)	-29%	(57)	-34%
รวมหนี้สิน	681	46%	794	54%	678	50%	(113)	-14%	116	17%
ส่วนของผู้ถือหุ้น										
ทุนชำระแล้ว	437	29%	396	27%	394	29%	41	10%	2	1%
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	389	26%	309	21%	307	22%	80	26%	2	1%
สำรองตามกฎหมาย	15	1%	15	1%	15	1%	-	0%	-	0%
กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร	(63)	-4%	(62)	-4%	(55)	-4%	(1)	2%	(7)	13%
องค์ประกอบอื่น	(9)	-1%	(10)	-1%	(7)	-1%	1	-10%	(3)	43%
ส่วนของบริษัทใหญ่	769	52%	648	44%	654	48%	121	19%	(6)	-1%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	33	2%	33	2%	34	2%	-	0%	(1)	-3%
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	802	54%	681	46%	688	50%	121	18%	(7)	-1%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,483	100%	1,475	100%	1,366	100%	8	1%	109	8%

งบกำไรขาดทุน หน่วย: ล้านบาท	ปี 2560		ปี 2559		ปี 2558		เปลี่ยนแปลง			
							60/59		59/58	
รายได้จากการขายและบริการ	1,514	100%	1,273	100%	1,391	100%	241	19%	(118)	-8%
ต้นทุนขายและบริการ	(1,248)	-82%	(1,041)	-82%	(1,232)	-89%	(207)	20%	191	-16%
กำไรขั้นต้น	266	18%	232	18%	159	11%	34	15%	73	46%
รายได้อื่น	16	1%	7	1%	6	0%	9	129%	1	17%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(250)	-17%	(217)	-17%	(204)	-15%	(33)	15%	(13)	6%
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	32	2%	22	2%	(39)	-3%	10	45%	61	-156%
ต้นทุนทางการเงิน	(32)	-2%	(26)	-2%	(29)	-2%	(6)	23%	3	-10%
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทรวม	2	0%	1	0%	3	0%	1	100%	2	-67%
กำไรก่อนภาษีเงินได้	2	0%	(3)	0%	(65)	-5%	5	-167%	62	-95%
ภาษีเงินได้	(3)	0%	(0)	0%	(11)	-1%	(3)	900%	11	-97%
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิ	(1)	0%	(3)	0%	(76)	-5%	2	-70%	73	-96%
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	0%	(9)	-1%	(4)	0%	9	-100%	(5)	125%
กำไร/(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(1)	0%	(12)	-1%	(80)	-6%	11	-92%	68	-85%

ผลประกอบการแยกตามประเภทธุรกิจ	ธุรกิจให้บริการ เทคโนโลยี สารสนเทศ แบบครบวงจร	ธุรกิจผลิต และ จำหน่าย ผลิตภัณฑ์เจล เบล	ธุรกิจบรอด แบนด์ อินเทอร์เน็ต	รวมธุรกิจ ในประเทศ	ธุรกิจขายส่ง อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ในมาเลเซีย	รวม
หน่วย: ล้านบาท						
ปี 2560						
รายได้จากการขายและบริการ	221	269	185	675	839	1,514
ต้นทุนขายและบริการ	(138)	(190)	(147)	(475)	(772)	(1,247)
กำไรขั้นต้น	83	79	38	200	67	267
รายได้อื่น	5	2	1	8	8	16
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(73)	(39)	(68)	(180)	(70)	(250)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	15	42	(29)	28	5	33
ต้นทุนทางการเงิน	(6)	(3)	(7)	(16)	(17)	(33)
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทรวม	2	-	-	2	-	2
กำไรก่อนภาษีเงินได้	11	39	(36)	14	(12)	2
ภาษีเงินได้	1	(4)	1	(2)	(1)	(3)
กำไรสุทธิ	12	35	(35)	12	(13)	(1)
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						(1)
ปี 2559						
รายได้จากการขายและบริการ	101	313	148	562	710	1,272
ต้นทุนขายและบริการ	(61)	(202)	(133)	(396)	(643)	(1,039)
กำไรขั้นต้น	40	111	15	166	67	233
รายได้อื่น	1	1	1	3	5	8
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(64)	(33)	(64)	(161)	(57)	(218)
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	(23)	79	(48)	8	15	23
ต้นทุนทางการเงิน	(4)	(2)	(7)	(13)	(14)	(27)
ส่วนได้เสียในกำไรสุทธิของบริษัทรวม	1	-	-	1	-	1
กำไรก่อนภาษีเงินได้	(26)	77	(55)	(4)	1	(3)
ภาษีเงินได้	15	(15)	-	-	(1)	(1)
กำไรสุทธิ	(11)	62	(55)	(4)	-	(4)
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						(12)

ธุรกิจให้บริการเทคโนโลยี สารสนเทศแบบครบวงจร	ปี 2560		ปี 2559		ปี 2558		ปี 2557		เปลี่ยนแปลง			
									60/59		59/58	
รายได้	221	100%	101	100%	233	100%	274	100%	120	119%	(132)	-57%
กำไรขั้นต้น	83	38%	40	40%	53	23%	61	22%	43	108%	(13)	-25%
กำไรสุทธิ	12	5%	(11)	-11%	(25)	-11%	(12)	-4%	23	-209%	14	-56%

ธุรกิจผลิตและจำหน่าย ผลิตภัณฑ์เลเบล	ปี 2560		ปี 2559		ปี 2558		ปี 2557		เปลี่ยนแปลง			
									60/59		59/58	
รายได้	269	100%	313	100%	161	100%	114	100%	(44)	-14%	152	94%
กำไรขั้นต้น	79	29%	111	35%	51	32%	36	32%	(32)	-29%	60	118%
กำไรสุทธิ	35	13%	62	20%	21	13%	14	12%	(27)	-44%	41	195%

ธุรกิจให้บริการรถแวนด์ ลินเทอร์เนต	ปี 2560		ปี 2559		ปี 2558		ปี 2557		เปลี่ยนแปลง			
									60/59		59/58	
รายได้	185	100%	148	100%	65	100%	18	100%	37	25%	83	128%
กำไรขั้นต้น	38	21%	15	10%	(22)	-34%	(23)	-128%	23	153%	37	-168%
กำไรสุทธิ	(35)	-19%	(55)	-37%	(76)	-117%	(57)	-317%	20	-36%	21	-28%

ธุรกิจขายส่งอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ในมาเลเซีย	ปี 2560		ปี 2559		ปี 2558		ปี 2557		เปลี่ยนแปลง			
									60/59		59/58	
รายได้	839	100%	710	100%	933	100%	898	100%	129	18%	(223)	-24%
กำไรขั้นต้น	67	8%	67	9%	77	8%	61	7%	-	0%	(10)	-13%
กำไรสุทธิ	(13)	-2%	-	0%	4	0%	4	0.4%	(13)	#DIV/0!	(4)	-100%

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	หน่วย	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2558	คำอธิบาย
อัตราส่วนสภาพคล่อง					อัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ อาจมีปัญหาสภาพคล่องในระยะสั้น เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน อย่างไรก็ตาม ทางบริษัทฯ ได้เตรียมแผนการเพิ่มทุนโดยการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและเสริมสภาพคล่องในระยะสั้น
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.68	0.67	0.86	
อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์					
อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า	เท่า	6.65	5.12	4.79	
ระยะเวลาในการเก็บหนี้	วัน	55	71	76	
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง	เท่า	10.15	9.17	12.70	
ระยะเวลาขายสินค้าโดยเฉลี่ย	วัน	36	40	29	
อัตราหมุนของเจ้าหนี้	เท่า	6.92	5.87	6.47	
ระยะเวลาการชำระหนี้	วัน	53	62	56	
อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้					
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	เท่า	1.00	0.85	(1.34)	
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.85	1.17	0.99	
อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น	%	18%	18%	11%	
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	%	0%	0%	-5%	
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	0%	0%	-6%	
อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น	%	0%	-2%	-12%	
กำไรต่อหุ้น (พื้นฐาน)	บาท	-	(0.03)	(0.21)	
					ความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเนื่องจากความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น เนื่องจากธุรกิจให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศแบบครบวงจรมีผลกำไรดีขึ้น และธุรกิจให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตก็ขาดทุนลดลงจากปีก่อน และธุรกิจเลเบลของบริษัทย่อย มีกำไรต่อเนื่อง ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นปรับตัวดีขึ้นเช่นกัน
					ความสามารถในการทำกำไรใกล้เคียงกับปีก่อน แต่มีการเปลี่ยนแปลงโดยแยกธุรกิจเป็นดังนี้
					(ล้านบาท) ปี 2560 ปี 2559 กำไรสุทธิเปลี่ยนแปลง
					ธุรกิจไอที +12 -11 +23
					ธุรกิจเลเบล +35 +62 -27
					ธุรกิจบรอดแบนด์ -35 -55 +20
					ธุรกิจขายส่งอุปกรณ์ในมาเลเซีย -13 - -13
					รวม -1 -3 +2
					อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากกำไรสุทธิในส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ปรับตัวดีขึ้น จากขาดทุน 12 ล้านบาทในปี 2559 เป็นขาดทุน 1 ล้านบาทในปี 2560

อัตรากำไรขั้นต้น	ไอที	เลเบล	บรอดแบนด์	มาเลเซีย	รวม
ปี 2560	38%	29%	21%	8%	18%
ปี 2559	40%	35%	10%	9%	18%

อัตรากำไรขั้นต้นในธุรกิจเลเบลปรับตัวลดลง เนื่องจากราคาขายในหน่วยธุรกิจ precision stamping ลดลงประมาณ 30%

อัตรากำไรขั้นต้นในธุรกิจบรอดแบนด์ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากรายได้เพิ่มขึ้นจากจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น และค่าใช้จ่ายคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงมาก

อัตรากำไรสุทธิ	ไอที	เลเบล	บรอดแบนด์	มาเลเซีย	รวม
ปี 2560	5%	13%	-19%	-2%	0%
ปี 2559	-11%	20%	-37%	0%	0%

อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจไอทีปรับตัวดีขึ้น จากกำไรที่เพิ่มขึ้นจากงานในภาครัฐ

อัตรากำไรสุทธิในธุรกิจเลเบลปรับตัวลดลง เนื่องจากราคาขายในหน่วยธุรกิจ precision stamping ลดลงแต่ค่าใช้จ่ายเท่าเดิม

อัตรากำไรขั้นต้นในธุรกิจบรอดแบนด์ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากรายได้เพิ่มขึ้นจากจำนวนลูกค้าที่เพิ่มขึ้น และค่าใช้จ่ายคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงมาก

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยปี 2560 ขยายตัวร้อยละ 3.9 ตามการส่งออกสินค้าและการท่องเที่ยว สอดคล้องกับเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวชัดเจนและกระจายตัวมากขึ้น อุปสงค์ในประเทศขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปขณะที่แรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากภาครัฐชะลอลงจากปีก่อน เศรษฐกิจไทยขยายตัวดีโดยได้รับแรงส่งสำคัญตลอดทั้งปีจากการส่งออกสินค้าที่ดีขึ้นทั้งในมิติของประเภทสินค้าและตลาด ตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและปริมาณการค้าโลกที่ขยายตัวต่อเนื่อง ประกอบกับการขยายกำลังการผลิตและการย้ายฐานการผลิตของผู้ผลิตต่างชาติมาไทยในช่วงก่อนหน้าในหลายอุตสาหกรรม ขณะที่การส่งออกบริการขยายตัวตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นในเกือบทุกสัญชาติ สำหรับแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากภาครัฐชะลอลงจากปีก่อน โดยเฉพาะการลงทุนภาครัฐที่หดตัวเนื่องจากมีบางโครงการล่าช้าจากแผนจากทั้งข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพการเบิกจ่าย สำหรับการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปจากกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มครัวเรือนรายได้สูงนอกภาคเกษตรกรรม และความเชื่อมั่นครัวเรือนที่ปรับดีขึ้นเป็นสำคัญ แต่โดยรวมปัจจัยสนับสนุนการบริโภคภาคเอกชนยังไม่แข็งแกร่ง เนื่องจากหนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง รายได้ครัวเรือนนอกภาคเกษตรกรรมบางส่วนได้รับผลกระทบจากการจ้างงานที่ลดลง และรายได้ครัวเรือนในภาคเกษตรกรรมบางส่วนได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรที่หดตัวในช่วงปลายปี ด้านการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มดีขึ้นจากปีก่อน สอดคล้องกับการขยายตัวของการส่งออกสินค้าและความเชื่อมั่นผู้ประกอบการที่ปรับดีขึ้น รวมทั้งภาวะการเงินที่อยู่ในระดับที่ผ่อนคลายต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การลงทุนภาคเอกชนยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้ประกอบการบางส่วนยังมีการผลิตส่วนเกินเหลืออยู่และบางส่วนรอความชัดเจนของ พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งผ่านร่างเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายเมื่อกลางเดือนกุมภาพันธ์ปี 2561

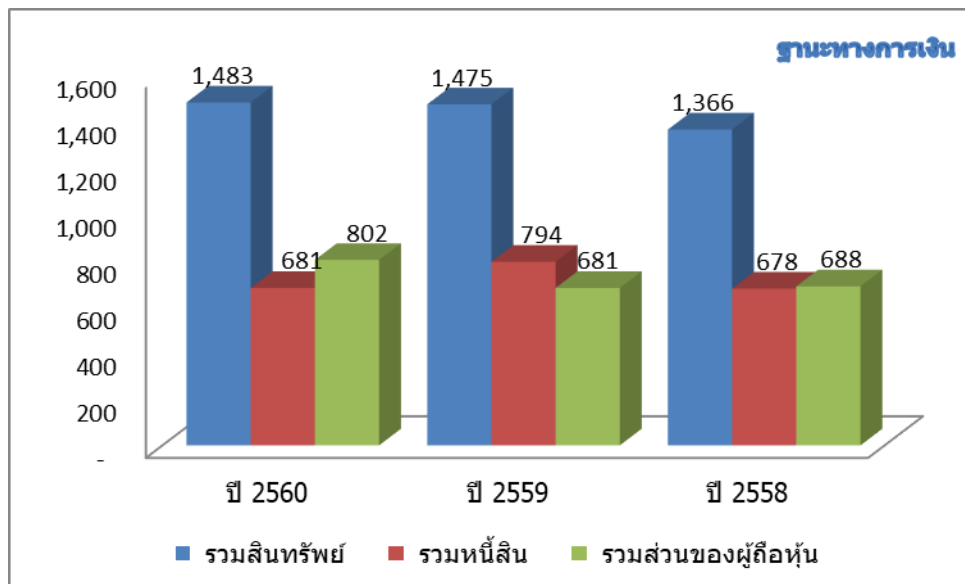
เศรษฐกิจโดยรวมมีเสถียรภาพ อัตราเงินเฟ้อและอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำ ฐานะการคลังอยู่ในเกณฑ์ดี ฐานะการเงินของภาคธุรกิจเข้มแข็ง และฐานะการเงินของภาคสถาบันการเงินมีความแข็งแกร่ง ซึ่งสามารถรองรับความเสี่ยงจากคุณภาพสินเชื่อบริษัทในกลุ่มที่ด้อยลงได้ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และครัวเรือนกลุ่มรายได้ต่ำ ซึ่งยังไม่ได้รับผลบวกจากการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ สำหรับเสถียรภาพด้านต่างประเทศมีความเข้มแข็ง สะท้อนจากดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุลต่อเนื่องจากปีก่อน และเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะสามารถช่วยรองรับผลกระทบจากความผันผวนจากต่างประเทศได้ สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเทียบกับดอลลาร์ แข็งค่าขึ้นจากปัจจัยด้านต่างประเทศและสอดคล้องกับทิศทางของเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาค

ในปี 2561 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องและมีแรงส่งเศรษฐกิจที่สมดุลขึ้น โดยแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจมาจากการส่งออกสินค้าและการท่องเที่ยวที่ดีขึ้นต่อเนื่องตามเศรษฐกิจคู่ค้าที่ขยายตัวชัดเจน การใช้จ่ายภาคเอกชนที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปและเริ่มกระจายตัวมากขึ้น รวมทั้งแรงกระตุ้นจากภาครัฐที่มีแนวโน้มเร่งขึ้นโดยเฉพาะการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นตาม สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มทยอยปรับเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่อเนื่อง ต้นทุนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมัน และผลต่อเนื่องของการขึ้นภาษีสรรพสามิตในบางรายการสินค้าเมื่อปลายปี 2560

(ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย)

ภาพรวมของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

ฐานะทางการเงิน

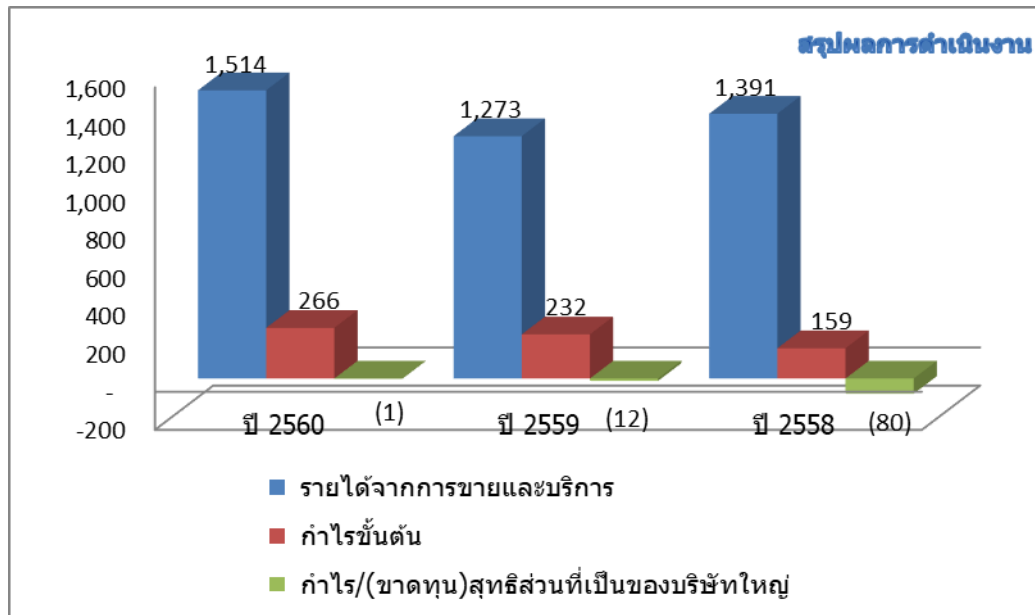

- สินทรัพย์รวม ณ 31 ธันวาคม 2560 เพิ่มขึ้นประมาณ 8 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 1 จากปีก่อน เนื่องจาก
  - เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลงประมาณ 24 ล้านบาท เนื่องจากกระแสเงินสดจ่ายสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 79 ล้านบาท กระแสเงินสดจ่ายสุทธิจากกิจกรรมการลงทุนจำนวน 8 ล้านบาท และกระแสเงินสดรับสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 63 ล้านบาท
  - การเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นสุทธิ ประมาณ 37 ล้านบาท หรือร้อยละ 15 จากปีก่อน เนื่องด้วยในช่วงปลายปี 2560 บริษัทได้ออกใบแจ้งหนี้โครงการขายและติดตั้งระบบ ERP ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ 2 จำนวน 31.60 ล้านบาท
  - การลดลงของสินค้าคงเหลือจำนวน 62 ล้านบาท หรือร้อยละ 40 จากปีก่อน เนื่องจากในช่วงปลายปี 2559 บริษัทมีการซื้ออุปกรณ์จำนวนมากเพื่อทำการส่งมอบ สำหรับโครงการขายและติดตั้งระบบ ERP ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งได้มีการส่งมอบครบถ้วนแล้วในไตรมาสที่ 1 ปี 2560
  - การเพิ่มขึ้นของอุปกรณ์ระบบโครงข่ายใยแก้วนำแสงสำหรับธุรกิจบรอดแบนด์ ประมาณ 39 ล้านบาท หรือร้อยละ 6 จากปีก่อน ซึ่งเป็นการซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อขยายโครงข่ายเดิมให้มีความครอบคลุมมากขึ้น และการเพิ่มขึ้นของอุปกรณ์ติดตั้งที่บ้านของลูกค้าตามจำนวนลูกค้าสะสมที่เพิ่มขึ้น
  - สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้นประมาณ 20 ล้านบาทหรือร้อยละ 59 เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้างานบริการบำรุงรักษาสำหรับโครงการขายและติดตั้งระบบ ERP ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์จำนวน 13 ล้านบาท ซึ่งจะทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามสัญญาบริการบำรุงรักษาในปี 2562 – 2565

- หัสน้สรนวม ณ 31 ธนนวาคม 2560 ลดลงประมาณ 113 ล้านบาท หรือน ร้อยละ 14 จากปีก่อน เนื่องจาก
  - เจ้าน้การค้าและเจ้าน้อื่น ลดลงประมาณ 86 ล้านบาท หรือน ร้อยละ 28 เนื่องจากในช่วงปลายปี 2559 บริษัทมีการซื้ออุปกรณ์จำนวนมากเพื่อก้าการส่งมอบ ส้าหรับโครงการขายและติดตั้งระบบ ERP ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ทำใหเจ้าน้การค้าช่วงปลายปีดังกล่าวมียอดสูง
  - ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาว ลดลงประมาณ 35 ล้านบาท เนื่องจากการทยอยชำระหนี้เงินกู้ยืมในปี 2560
- ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ 31 ธนนวาคม 2560 เพิ่มขึ้นประมาณ 121 ล้านบาท หรือน ร้อยละ 18 จากปีก่อน ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มทุนจากการขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่บุคคลในวงจำกัดจำนวน 119 ล้านบาท และเพิ่มทุนการการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิ ESOP-2 จำนวน 2 ล้านบาท

ผลการดำเนินงาน

งวด 12 เดือน	ไทย					มาเลเซีย	รวม
หน่วย: ล้านบาท	ธุรกิจให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศแบบครบวงจร	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เลเบล	ให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต			ขายส่งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	
			ให้บริการอินเทอร์เน็ตภายใต้ใบอนุญาต	ขายอุปกรณ์และรายได้อื่นที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต	รวม		
ม.ค. - ธ.ค. ปี 2560							
รายได้	221	269	181	4	185	839	1,514
กำไรขั้นต้น	83	79	35	2	37	67	266
กำไรสุทธิ	12	35	(37)	2	(35)	(13)	(1)
ส่วนที่เป็นของบ.ใหญ่							(1)
ม.ค. - ธ.ค. ปี 2559							
รายได้	102	313	148	-	148	710	1,273
กำไรขั้นต้น	40	109	15	-	15	67	231
กำไรสุทธิ	(11)	62	(55)	-	(55)	-	(4)
ส่วนที่เป็นของบ.ใหญ่							(12)

สรุปภาพรวม

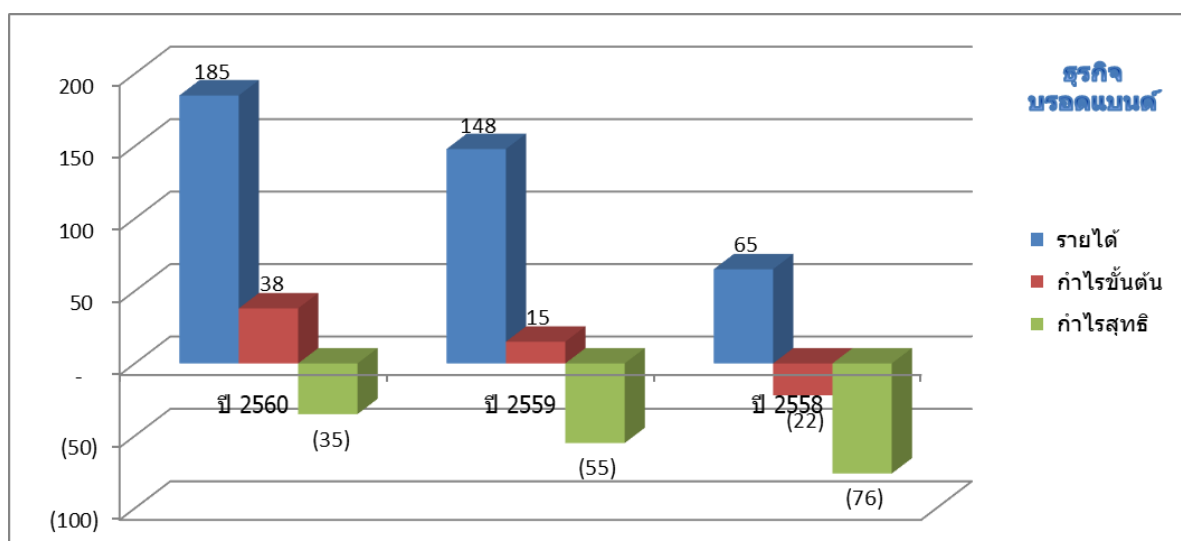
ขาดทุนสุทธิรวมของบริษัท (ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่) สำหรับปี 2560 เกิดขึ้นจำนวน 1 ล้านบาท ในขณะที่ปีก่อนมีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 12 ล้านบาท โดยภาพรวมผลประกอบการของบริษัทสำหรับปีนี้ ปรับตัวดีขึ้นปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ ประมาณ 11 ล้านบาท เนื่องจากกำไรที่เพิ่มขึ้นจากธุรกิจไอที ธุรกิจบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตมีการขาดทุนลดลง ทั้งนี้ธุรกิจไอทีมีการรับรู้รายได้และกำไรจากโครงการขายและติดตั้งระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธุรกิจบรอดแบนด์มีผลขาดทุนลดลงเนื่องจากจำนวนลูกค้าสะสมเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และการบริหารต้นทุนทำได้ดีขึ้น กำไรลดลงในธุรกิจเลเบลเนื่องจากราคาขายลดลงและยอดขายให้กลุ่มลูกค้าสมาร์ตโฟนลดลงจากปีก่อนค่อนข้างมากเนื่องจากการเลื่อนเปิดตัวสมาร์ตโฟนใหม่และเสียงตอบรับของผลิตภัณฑ์ใหม่ไม่ดีเท่าปีก่อน และขาดทุนจากธุรกิจของบริษัททยอยในมาเลเซียจากการตั้งสำรองค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี

ผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

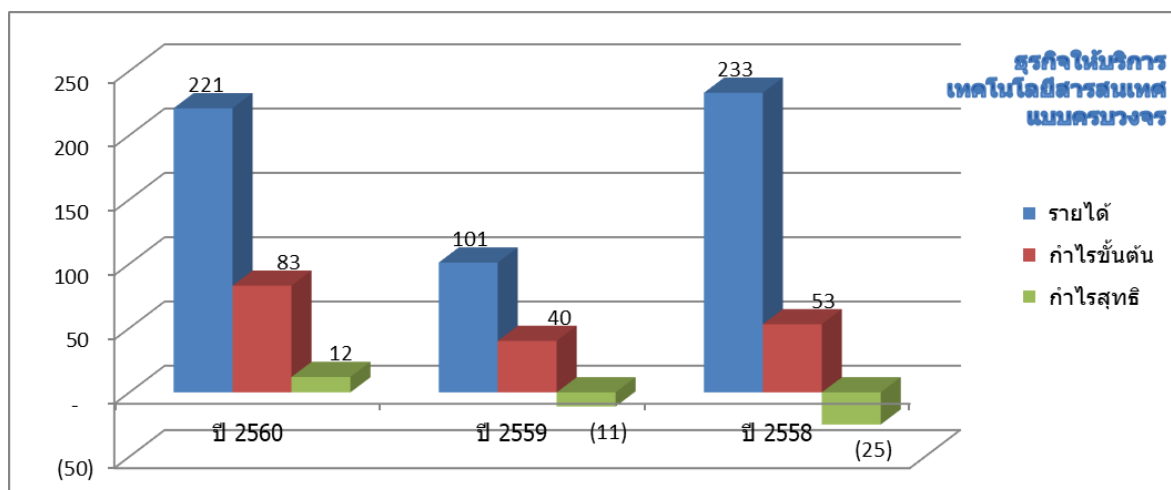
แม้ว่าการลงทุนจากภาครัฐจะชะลอตัวลงจากปีก่อน อย่างไรก็ตามบริษัทมีงานในส่วนของโครงการขายและติดตั้งระบบ ERP ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ทำให้ผลประกอบการในส่วนของธุรกิจไอทีปรับตัวดีขึ้น ในขณะที่การบริโภคในภาคครัวเรือนยังไม่แข็งแกร่ง หนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจบรอดแบนด์ของบริษัท เนื่องจากเป็นธุรกิจในตลาดผู้บริโภค ทำให้อุปสงค์ลดลงและก่อให้เกิดการแข่งขันด้านราคา บริษัทจึงมีแผนทำการตลาดในส่วนของตลาดลูกค้าธุรกิจประเภทองค์กรให้มากขึ้น เพื่อปรับปรุงผลประกอบการในภาวะที่ตลาดผู้บริโภคยังมีปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวย

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของบริษัท

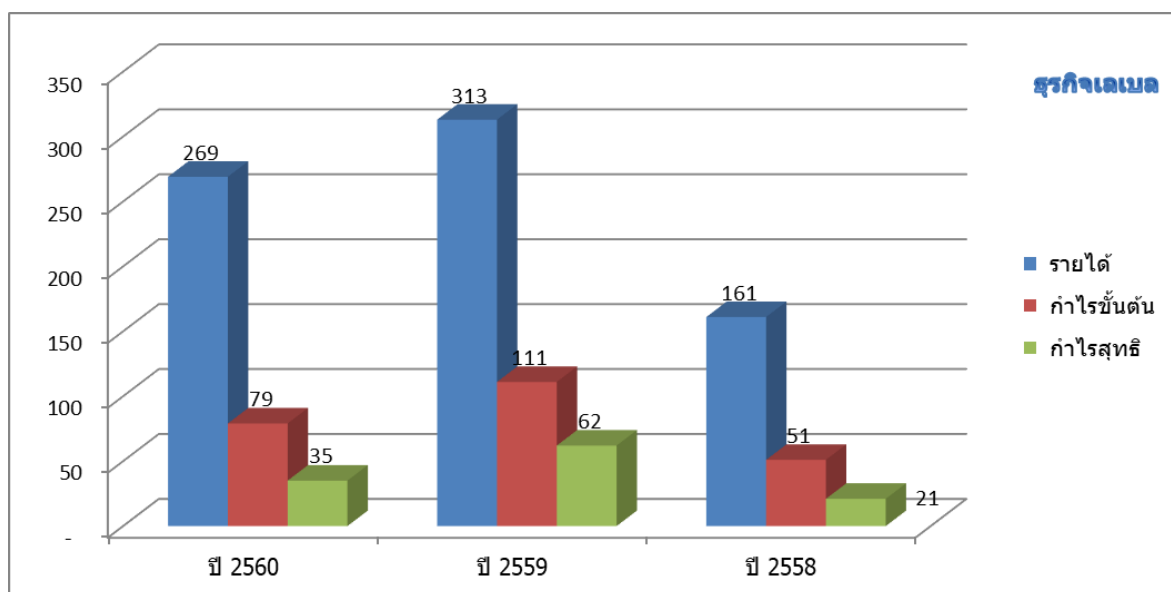
- 1) ธุรกิจบรอดแบนด์และธุรกิจไอที ด้วยภาวะการณ์บริโภคในภาคครัวเรือนยังไม่แข็งแกร่ง และแนวโน้มมีการแข่งขันในตลาดผู้บริโภคอย่างรุนแรง บริษัทจึงตั้งเป้าหมายที่จะเติบโตโดยมุ่งเน้นขยายธุรกิจดังนี้
  - 1) ขยายธุรกิจไปยังตลาดลูกค้าองค์กร (Business Market) ได้แก่ การให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่โครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็กและขนาดกลาง ในรูปแบบของสัญญาให้บริการระยะยาวตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป และเป็นผู้ให้บริการเพียงรายเดียว ในลักษณะของการให้บริการแบบครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบระบบฮาร์ดแวร์ การติดตั้ง และการซ่อมบำรุง เช่น โรงแรม เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์ และศูนย์การค้า เป็นต้น โดยตั้งเป้าหมายให้มียอดขายเพิ่มขึ้นในสัดส่วน 20% ของยอดขายทั้งหมดภายในปี 2561 โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทยังมีสัดส่วนการขายของลูกค้าในกลุ่มนี้ประมาณ 5 – 10%
  - 2) ขยายธุรกิจไปยังโครงการภาครัฐ บริษัทมีเป้าหมายที่จะเข้าประมูลงานในโครงการภาครัฐเพิ่มขึ้น ในปี 2560 บริษัทได้งานโครงการภาครัฐมา 1 โครงการ ได้แก่โครงการขายและติดตั้งระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และในปี 2561 บริษัทตั้งเป้าที่จะได้งานในโครงการภาครัฐอย่างน้อย 1 โครงการ
- 2) ขยายกิจการโดยการเข้าซื้อธุรกิจที่มีฐานลูกค้าที่แข็งแกร่ง มียอดขายและกำไรที่เติบโตต่อเนื่อง และอยู่ในตลาดที่กำลังเติบโต โดยบริษัทตั้งเป้าหมายในปี 2561 ที่จะเข้าดำเนินการซื้อกิจการของบริษัทหนึ่ง ที่ดำเนินธุรกิจ Silkscreen Printing โดยคาดว่าจะการซื้อกิจการจะแล้วเสร็จและสามารถรับรู้รายได้และกำไรในไตรมาสที่ 2 ปี 2561

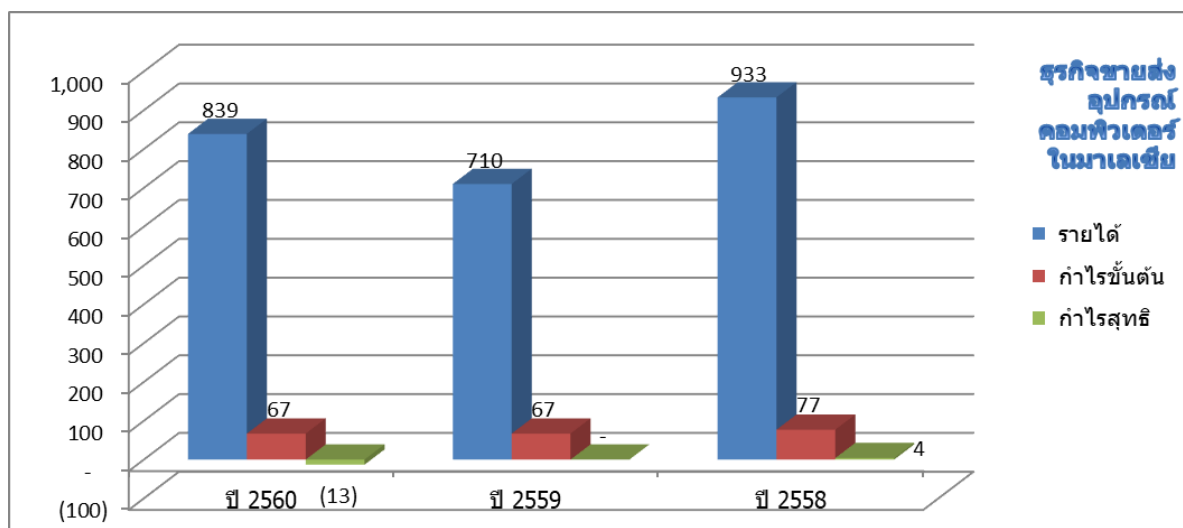
- สำหรับธุรกิจหลักได้แก่ธุรกิจให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตที่มีผลขาดทุนสุทธิสำหรับ ปี 2560 และ 2559 จำนวน 35 ล้านบาท และ 55 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งขาดทุนลดลงจากปีก่อนประมาณ 20 ล้านบาท เนื่องจากจำนวนลูกค้าสะสมรายใหม่ (สุทธิ) เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยจำนวนลูกค้าสะสม ณ สิ้นปี 2560 และ 2559 เท่ากับ 30,000 รายและ 25,000 ราย ตามลำดับ นอกจากนี้ในปี 2560 ยังมีรายได้จากการขายอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตให้แก่ลูกค้าโครงการอสังหาริมทรัพย์และรายได้ค่าโฆษณาจากการให้บริการระบบ Digital Signage ในศูนย์การค้า โดยธุรกิจนี้เริ่มทยอยปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง จากแผนการลดต้นทุนในส่วนของต้นทุนคงที่ และจำนวนลูกค้าสะสมที่เพิ่มขึ้น โดยในปี 2561 นี้ บริษัทฯได้ปรับแผนในการขายและการตลาด โดยจะมุ่งเน้นการให้บริการในลักษณะของโครงการให้บริการอินเทอร์เน็ตในอาคารขนาดกลางและเล็กมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการให้บริการแบบครบวงจร ทั้งการติดตั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ รวมถึงการบำรุงรักษา โดยจะเป็นการให้บริการที่เราเป็นผู้ให้บริการรายเดียว ซึ่งรูปแบบธุรกิจนี้จะใช้เงินลงทุนไม่สูง มีอัตรากำไรที่ดี และคู่แข่งเข้ายาก ในขณะที่การให้บริการอินเทอร์เน็ตในลักษณะ Home-use เดิมนั้น บริษัทฯยังคงมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพและการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น และขยายตลาดให้ครอบคลุมกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้หลากหลายขึ้น โดยการจับมือเป็นพันธมิตรกับผู้ให้บริการเคเบิลทีวีท้องถิ่น ร่วมกันให้บริการอินเทอร์เน็ตพร้อมเคเบิลทีวีในพื้นที่จังหวัดอื่นนอกเหนือจากจังหวัดที่บริษัทฯมีโครงข่ายเป็นของตนเอง

- สำหรับธุรกิจเดิมได้แก่ธุรกิจให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีรายได้และกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการรับรู้รายได้และกำไรส่วนใหญ่จากโครงการขายและติดตั้งระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ซึ่งได้มีการส่งมอบอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ในโครงการให้แก่ลูกค้าแล้ว โดยในปี 2561 นี้ บริษัทฯจะมุ่งเน้นการประมูลโครงการไอทีกับภาครัฐและบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ ผ่านทางการร่วมทุนกับคู่ค้า และการเพิ่มงานบริการในส่วนของไอทีให้มากขึ้น

- สำหรับธุรกิจเลเบล มียอดขายลดลง 45 ล้านบาท หรือร้อยละ 14 และกำไรลดลง 27 ล้านบาท หรือร้อยละ 44 ทั้งนี้ เนื่องจากราคาขายในส่วนของธุรกิจผลิตชิ้นส่วน Precision stamping ลดลงประมาณร้อยละ 30 นอกจากนี้ ยอดสั่งซื้อจากลูกค้าในกลุ่มสมาร์ทโฟน ลดลงจากปีก่อนค่อนข้างมากโดยเฉพาะในไตรมาสที่ 3 ทั้งนี้เนื่องจากการเลื่อนเปิดตัวสมาร์ทโฟนใหม่และเสียงตอบรับของผลิตภัณฑ์ใหม่ไม่ดีเท่าปีก่อน

- สำหรับธุรกิจขายส่งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในมาเลเซียของบริษัทย่อย สำหรับปี 2560 บริษัทย่อยมีผลขาดทุนจำนวน 13 ล้านบาท ทั้งนี้เกิดจากสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวในมาเลเซีย ทำให้ลูกค้าทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชนชะลอการลงทุน และมีการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังมีการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นประมาณ 9 ล้านบาทในช่วงปลายปี

การดำเนินการกรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไขและข้อสังเกต

ความเห็นแบบมีเงื่อนไข

1. ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 งบการเงินรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ได้รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมแห่งหนึ่ง ซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียจำนวน 33 ล้านบาท และส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมจำนวน 2 ล้านบาท บริษัทได้บันทึกเงินลงทุนและส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนดังกล่าวโดยใช้งบการเงินของฝ่ายบริหารของบริษัทร่วมที่ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วมนั้น เนื่องจากอยู่ระหว่างการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วมดังกล่าว

สาเหตุของปัญหา

บริษัทฯร่วมดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงผู้ทำบัญชี ทำให้การปิดบัญชีเกิดความล่าช้า ทำให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯร่วม ได้รับเอกสารล่าช้า จึงส่งผลให้รายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีออกล่าช้า

การแก้ไขปัญหา

ณ ปัจจุบัน บริษัทฯร่วมได้ผู้ทำบัญชีที่มีความรู้ความสามารถและเข้ามาแก้ไขปัญหาลแล้ว โดยบริษัทฯ คาดว่าผู้สอบบัญชีของบริษัทฯร่วม จะสามารถส่งรายงานได้ทันตามกำหนด สำหรับงบการเงินสำหรับปี 2561 นี้

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

1. ตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทได้ดำเนินการแจ้งขอยกเลิกสัญญาให้เข้าใช้อุปกรณ์ระบบโครงข่ายใยแก้วนำแสงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดเชียงใหม่กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) มีผลให้บริษัทต้องดำเนินงานเป็นผู้ให้บริการเองแทนการเป็นผู้ให้เช่า นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการฟ้องร้องต่อบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 37

สาเหตุของปัญหา

เนื่องจาก กสท ไม่ตรวจรับโครงข่ายตามสัญญา บริษัทฯจึงดำเนินการฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าเสียหาย ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ จำเป็นต้องนำโครงข่ายที่ได้ลงทุนไว้มาให้บริการสร้างรายได้เอง โดยเริ่มต้นธุรกิจบรอดแบนด์ ตั้งแต่การสร้างแบนด์ วางแผนการตลาด ตั้งหน่วยงานติดตั้งและบริการซ่อมบำรุง และเริ่มให้บริการครั้งแรกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ปัจจุบันบริษัทฯ มีลูกค้าประมาณ 3 หมื่นราย อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยการลงทุนจำนวนมากในโครงข่ายตามสัญญาที่ทำไว้กับ กสท และการต้องเริ่มธุรกิจใหม่ตั้งแต่ต้น โดยไม่มีฐานลูกค้า ทำให้บริษัทฯ มีภาระค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง โดยเฉพาะค่าเสื่อมราคา และดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ที่บริษัทฯ กู้มาเพื่อลงทุนในโครงข่ายสำหรับส่งมอบให้ กสท

การแก้ไขปัญหา

แม้ว่าการแข่งขันในตลาดผู้บริโภคมักจะค่อนข้างสูง แต่บริษัทฯ มีกลยุทธ์ในการสร้างรายได้และจำนวนลูกค้าเพิ่มในตลาดลูกค้าองค์กร และการประมูลงานในโครงการรัฐที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมถึงการลดต้นทุนค่าใช้จ่าย จะช่วยให้ธุรกิจบรอดแบนด์มีผลประกอบการเป็นบวกภายในปี 2562 นี้

2. ตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 29 เรื่องการปรับปรุงทางบัญชี

- ในระหว่างปี 2560 บริษัทได้รับใบแจ้งหนี้สำหรับค่าใช้จ่ายธุรกิจให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ปี 2559 เป็นผลให้งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 แสดงค่าใช้จ่ายในการบริหารและขาดทุนสุทธิสำหรับปีต่ำไปจำนวน 1.92 ล้านบาท ดังนั้นฝ่ายบริหารของบริษัทจึงทำการปรับปรุงงบการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่แสดงเปรียบเทียบด้วยตัวเลขดังกล่าว
- ในระหว่างปี 2560 ฝ่ายบริหารของบริษัทได้ปรับปรุงรายการเกี่ยวกับประมาณหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงานที่บันทึกสูงเกินไปในปีก่อน โดยใช้วิธีปรับงบการเงินย้อนหลัง ดังนั้นงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และวันที่ 1 มกราคม 2559 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวม และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่แสดงเปรียบเทียบจึงได้มีการปรับปรุงย้อนหลังจากผลกระทบจากการปรับปรุงดังกล่าว

สาเหตุของปัญหา

การได้รับใบแจ้งหนี้ล่าช้า และการปรับปรุงประมาณการให้เหมาะสม

การแก้ไขปัญหา

บริษัทฯ ได้ตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่าย และปรับปรุงประมาณการให้เหมาะสมแล้ว ในปี 2561

ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

ประเด็น	รายละเอียด
คุณภาพของลูกหนี้ การวิเคราะห์อายุ ลูกหนี้ การตั้งสำรองและความเพียงพอ ของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	<p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5</p> <ul style="list-style-type: none"> บริษัทย่อยในประเทศมาเลเซีย (E-Tech IT) มีลูกหนี้ส่วนที่ค้างชำระเกินมากกว่า 12 เดือน จำนวน 51.48 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยมีนโยบายตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญร้อยละ 100 สำหรับมูลหนี้ที่มีอายุเกิน 12 เดือน เว้นแต่ จะมีเหตุผลหรือหลักฐานที่เชื่อได้ว่าลูกหนี้จะสามารถชำระหนี้ หรือมีหลักประกันเพียงพอต่อการชำระหนี้ ในส่วนลูกหนี้ที่มีอายุเกิน 12 เดือน ที่ไม่ได้ตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 5.76 ล้านบาท เนื่องจากการรวมการของบริษัทย่อยได้ค้ำประกันลูกหนี้รายนี้ด้วยเงินสดทั้งจำนวน อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทย่อยจะดำเนินการทางกฎหมายเพื่อให้ติดตามลูกหนี้มาชำระหนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป บริษัทและบริษัทย่อยในประเทศได้นำลูกหนี้การค้ำบางส่วนไปขายลดให้กับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง โดยยังคงมีภาระจากการค้ำประกันการขายลดแบบมีสิทธิได้เบี้ยทั้งจำนวน เนื่องจากในบางช่วงบริษัทอาจมีการขาดสภาพคล่อง บริษัทจึงมีการขายลดลูกหนี้ให้กับธนาคารพาณิชย์ที่บริษัทมีวงเงิน โดยธนาคารจะให้บริษัทกู้ยืมเงินในสัดส่วนร้อยละ 80 ของมูลค่าใบแจ้งหนี้ที่นำไปขายลด โดยมีการโอนสิทธิการรับเงินของใบแจ้งหนี้ที่ได้นำไปขายลดให้แก่ธนาคาร ให้ธนาคารมีสิทธิรับเงินจากลูกหนี้การค้ำโดยตรง เมื่อหักหนี้เงินกู้ยืมแล้ว ธนาคารจะคืนเงินส่วนที่เหลือให้แก่บริษัท
สินค้าคงเหลือ และการเสื่อมสภาพหรือ ล้าสมัย	ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7 บริษัทมีการตั้งสำรองค่าเผื่อมูลค่าสินค้าคงเหลือที่มีมูลค่าลดลงจำนวน 18.51 ล้านบาท โดยมีนโยบายการตั้งค่าเผื่อร้อยละ 100 ในกรณีที่สินค้ารายการใดไม่มีการเคลื่อนไหวเป็นระยะเวลาเกิน 12 เดือน
เงินลงทุน ค่าความนิยม และการด้อยค่า	ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 บริษัทมีค่าความนิยมจำนวน 44.69 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการซื้อกิจการของบริษัทย่อยในมาเลเซีย โดยในแต่ละปี บริษัทจะพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อธุรกิจ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่ามูลค่ายุติธรรมของค่าความนิยมดังกล่าวลดลงต่ำกว่าทุนอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานาน โดยบริษัทจะจัดทำประมาณการกระแสเงินสด เพื่อประเมินมูลค่ายุติธรรมของค่าความนิยมดังกล่าว
ส่วนประกอบสำคัญของทรัพย์สินอื่น	ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 บริษัทย่อยในประเทศมาเลเซีย (E-Tech IT) มีการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน โดยการนำอาคารสำนักงานแห่งหนึ่งไปให้เช่า เพื่อให้มีรายได้ค่าเช่า โดยการลงทุนดังกล่าว ทางบริษัทย่อยมีการกู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงิน โดยนำอสังหาริมทรัพย์นั้นไปค้ำประกันเงินกู้ยืม

สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

ประเด็น	รายละเอียด																
แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน	<div>หน่วย: ล้านบาท</div> <table><tr><td>สินทรัพย์หมุนเวียน</td><td>411</td><td>หนี้สินหมุนเวียน</td><td>602</td></tr><tr><td>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</td><td>1,072</td><td>หนี้สินไม่หมุนเวียน</td><td>79</td></tr><tr><td></td><td></td><td>ส่วนของทุน</td><td>802</td></tr><tr><td>รวมสินทรัพย์</td><td>1,483</td><td>รวมหนี้สินและทุน</td><td>1,483</td></tr></table> <p>โครงสร้างเงินทุนของบริษัทประกอบด้วยหนี้สิน 46% และทุน 54% ซึ่งถือว่ายังอยู่ในระดับปกติ อย่างไรก็ตามบริษัทมีสัดส่วนของหนี้สินหมุนเวียน มากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนประมาณ 191 ล้านบาท อาจทำให้บริษัทประสบปัญหาขาดแคลนสภาพคล่องและเงินทุนหมุนเวียนในอนาคต</p> <p>อย่างไรก็ตาม บริษัทได้มีการเตรียมการในการเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน จำนวนไม่เกิน 106,402,919 หุ้น ในอัตราส่วน 5 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นใหม่ ราคาเสนอขายหุ้นละ 2 บาท การออกไปสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทครั้งที่ 4 จำนวนไม่เกิน 53,201,460 หน่วย อายุ 3 ปี เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท และการออกหุ้นกู้แปลงสภาพโดยเฉพาะเจาะจง จำนวนไม่เกิน 500 ล้านบาท ให้แก่ Advance Opportunity Fund I อายุไม่เกิน 3 ปี เงินที่ได้จากการเพิ่มทุน การออกไปสำคัญแสดงสิทธิ และหุ้นกู้แปลงสภาพ จะนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ลงทุนซื้อกิจการ และลงทุนในโครงการภาครัฐ ในอนาคต ในระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า</p>	สินทรัพย์หมุนเวียน	411	หนี้สินหมุนเวียน	602	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,072	หนี้สินไม่หมุนเวียน	79			ส่วนของทุน	802	รวมสินทรัพย์	1,483	รวมหนี้สินและทุน	1,483
สินทรัพย์หมุนเวียน	411	หนี้สินหมุนเวียน	602														
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,072	หนี้สินไม่หมุนเวียน	79														
		ส่วนของทุน	802														
รวมสินทรัพย์	1,483	รวมหนี้สินและทุน	1,483														
รายจ่ายลงทุน วัตถุประสงค์และแหล่งเงินทุน	<p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 9 และ 10 บริษัทได้มีการลงทุนในบริษัทร่วมในประเทศเวียดนามโดยถือหุ้นร้อยละ 40 ถือการลงทุนในบริษัทย่อยในมาเลเซียโดยถือหุ้นร้อยละ 60 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายธุรกิจด้านไอทีในตลาดต่างประเทศ โดยในปี 2560 บริษัทร่วมในเวียดนามให้ผลตอบแทนประมาณ 8% ต่อปี และบริษัทย่อยในมาเลเซียให้ผลตอบแทน -11% ต่อปี ที่ผลตอบแทนติดลบในปีนี้ เนื่องจากการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ธุรกิจของบริษัทย่อยในมาเลเซียจะกลับมาเป็นบวกในปี 2561 เนื่องจากบริษัทย่อยจะมีงานในโครงการส่งมอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการของประเทศมาเลเซีย โดยบริษัทย่อยได้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้าในโครงการดังกล่าว คิดเป็นมูลค่าขายจำนวน 36 ล้านริงกิตมาเลเซีย หรือประมาณ 284 ล้านบาท บริษัทไม่ได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมในเวียดนามและบริษัทย่อยในมาเลเซีย</p> <p>ค่าเผื่อการด้อยค่าจากเงินลงทุนจำนวน 8 ล้านบาท ปรากฏในงบการเงินเฉพาะของบริษัทโดยเป็นการตั้งค่าเผื่อสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อยในประเทศไทยสองแห่ง ที่บริษัทถือหุ้น 100% ได้แก่บริษัท ไชแมท ซอฟท์ จำกัด และ บริษัท ไชแมท</p>																

	<p>เทเลคอม จำกัด การตั้งสำรองดังกล่าวเกิดจากบริษัทย่อยทั้งสองแห่ง ยังคงมีผลขาดทุนสะสมอยู่ โดยในปี 2561 นี้ บริษัทฯมีแผนจะจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท ไซแมท ซอฟท์ จำกัด ให้แก่ผู้ซื้อที่มีความสนใจ และจะดำเนินการปิดบริษัท ไซแมท เทเลคอม เนื่องจากไม่มีการดำเนินธุรกิจแล้ว</p>
ความเพียงพอของสภาพคล่อง	<p>อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทฯน้อยกว่า 1 เท่า เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนมีมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯได้มีการเตรียมการในการเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน จำนวนไม่เกิน 106,402,919 หุ้น ในอัตราส่วน 5 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นใหม่ ราคาเสนอขายหุ้นละ 2 บาท การออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทครั้งที่ 4 จำนวนไม่เกิน 53,201,460 หน่วย อายุ 3 ปี เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท และการออกหุ้นกู้แปลงสภาพโดยเฉพาะเจาะจง จำนวนไม่เกิน 500 ล้านบาท ให้แก่ Advance Opportunity Fund I อายุไม่เกิน 3 ปี เงินที่ได้จากการเพิ่มทุน การออกใบสำคัญแสดงสิทธิ และหุ้นกู้แปลงสภาพ จะนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ลงทุนซื้อกิจการ และลงทุนในโครงการภาครัฐ ในอนาคต ในระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า</p> <p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 บริษัทฯและบริษัทย่อย มีเงินฝากประจำที่มีข้อจำกัดในการใช้ จำนวน 151 ล้านบาท ซึ่งติดภาระค้ำประกันเพื่อขอวงเงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้น และหนังสือค้ำประกันธนาคาร เนื่องจากบริษัทฯไม่มีทรัพย์สินประเภทที่ดินหรืออาคาร ที่สามารถนำมาวางเป็นหลักประกันเพื่อขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ บริษัทฯจึงต้องใช้เงินฝากบางส่วนเป็นหลักประกันในการกู้ยืม โดยเฉพาะในส่วนของบริษัทย่อยที่มาเลเซีย ต้องใช้เงินฝากประมาณ 118 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันวงเงินกู้ยืมเพื่อซื้อสินค้าสำหรับขายให้โครงการรัฐบาลและวงเงินอื่นๆ จำนวนประมาณ 480 ล้านบาท</p>
ความสามารถในการชำระหนี้และการปฏิบัติตามเงื่อนไขการกู้ยืมที่สำคัญ ความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม	<ul style="list-style-type: none"> ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17, 21 และ 22 บริษัทฯมีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 242 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน-สุทธิ จำนวน 45 ล้านบาท และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทและบุคคลอื่น จำนวน 35 ล้านบาท บริษัทฯมีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นดังกล่าว และสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมในอนาคตเพื่อรองรับการลงทุนและการขยายธุรกิจ โดยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2561 บริษัทฯมีแผนการเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วน จำนวนไม่เกิน 106,402,919 หุ้น ในอัตราส่วน 5 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นใหม่ ราคาเสนอขายหุ้นละ 2 บาท การออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทครั้งที่ 4 จำนวนไม่เกิน 53,201,460 หน่วย อายุ 3 ปี เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท และการออกหุ้นกู้แปลงสภาพโดยเฉพาะเจาะจง จำนวนไม่เกิน 500 ล้านบาท ให้แก่ Advance Opportunity Fund I อายุไม่เกิน 3 ปี เงินที่ได้จากการเพิ่มทุนมีความเพียงพอต่อการชำระหนี้และการลงทุนในอนาคต ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17 เงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 52 ล้านบาท เกิดขึ้นในปี 2560 เนื่องจากมีการกู้เงินจากการออกตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 40 ล้านบาท เพื่อมาใช้ในการเสริมสภาพคล่องสำหรับ โครงการขายและติดตั้ง

	<p>ระบบ Enterprise Resource Planning (ERP) ให้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ส่วนบริษัทย่อย ได้แก่ บริษัท ไซแมท เลเบล ได้มีการกู้ยืมเงินจากการขายลด ลูกหนี้ให้แก่สถาบันการเงินแห่งหนึ่ง จำนวน 12 ล้านบาท เพื่อนำมาใช้เสริมสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ</p> <p>■ ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18 เจ้าหนี้อื่นๆ จำนวน 5.51 ล้านบาท ประกอบด้วย เจ้าหนี้ที่ไม่เกี่ยวกับการค้า ได้แก่ เจ้าหนี้กรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีหัก ณ ที่จ่าย</p>															
ภาระผูกพัน	<p>ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34</p> <p>การค้าประกันโดยบริษัท</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทมีภาระผูกพันจากการออกหนังสือค้ำประกันหนี้ของบริษัทย่อยให้แก่สถาบันการเงินของบริษัทย่อยในมาเลเซีย โดยจำนวนเงินค้ำประกันไม่เกินร้อยละ 60 ของหนี้สินค้างชำระรวมทั้งดอกเบี้ยที่บริษัทย่อยมีต่อสถาบันการเงิน</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินของบริษัทย่อยในประเทศ</p> <p>การค้าประกันโดยธนาคาร</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันจากการที่ธนาคารออกหนังสือค้ำประกันในนามของบริษัทให้แก่ลูกค้าของบริษัท ตามเงื่อนไขในสัญญาการขายสินค้าและการประมูลงานมีจำนวนรวม 127.61 ล้านบาทและ 96.39ล้านบาท ตามลำดับ</p> <p>ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน</p> <p>บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าและสัญญาบริการระยะยาว เพื่อเช่าสำนักงานและการบริการ ยอดรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงาน มีดังนี้</p> <table><tr><td></td><td colspan="2">หน่วย: พันบาท</td></tr><tr><td></td><td>งบการเงินรวม</td><td>งบการเงินเฉพาะกิจการ</td></tr><tr><td>จะครบกำหนดภายใน 1 ปี</td><td>20,017</td><td>14,492</td></tr><tr><td>จะครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี</td><td>24,590</td><td>17,718</td></tr><tr><td>รวม</td><td>44,607</td><td>32,210</td></tr></table>		หน่วย: พันบาท			งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	จะครบกำหนดภายใน 1 ปี	20,017	14,492	จะครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	24,590	17,718	รวม	44,607	32,210
	หน่วย: พันบาท															
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ														
จะครบกำหนดภายใน 1 ปี	20,017	14,492														
จะครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	24,590	17,718														
รวม	44,607	32,210														

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานใน 1 ปีข้างหน้า ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจากการบริโภคในภาคครัวเรือนยังไม่แข็งแกร่ง หนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อธุรกิจบรรดแบนด์ของบริษัทฯ โดยเฉพาะในตลาดผู้บริโภค นอกจากนี้ ยังมีความกังวลถึงผลกระทบต่อสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับประเทศจีน อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจจะลดตัว อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ จะมุ่งเน้นขยายตลาดสำหรับธุรกิจบรรดแบนด์ไปยังตลาดธุรกิจหรือลูกค้าองค์กร รวมทั้งการประมูลงานในโครงการรัฐที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้นต่อไป